

vluchtelingen zijn het Noorden kwijt. In Leuven wordt er woensdag betoogd voor een rechtvaardiger vluchtelingenbeleid. Lees er meer over op bladzijde 6, 7, 8 en 12 (foto Karel De Weerd)

Bezetting van de SP-gebouwen Van den Bossche houdt woord niet

Op maandag 28 december voerde een delegatie van de Vereniging van Vlaamse Studenten (VVS) actie tegen de plannen van minister van Onderwijs Luc Van den Bossche om de financiering van de voortgezette academische opleidingen (VAO's) te veranderen en de inschrijvingsgelden voor die opleidingen vrij te laten. Gedurende een tweetal uren werd de inkomhal van het SP-partijgebouw bezet. Met succes, zo bleek aanvankelijk, want minister Van den Bossche beloofde de inschrijvingsgelden niet te zullen vrijlaten.

Bijna dertig afgevaardigden verzamelden maandagmorgen in het VVS-kantoor in Brussel om het SP-partijgebouw te gaan bezetten. Hoewel de Universiteitscentrale van VVS, die de actie organiseerde, in theorie alle Vlaamse universiteiten vertegenwoordigt en de studentenorganisaties van alle universiteiten de actie onderschreven hadden, stuurden een aantal universiteiten toch nog hun kat. "We vinden amper genoeg mensen om onze eigen werking te ondersteunen", luidde het ekskuus. Uiteindelijk namen de overkoepelende studentenorganisaties van de KU Leuven, de KUB, de VUB en het Ruca deel aan de protestactie tegen de hervormings-

plannen van Van den Bossche.

De minister had namelijk in een amendement bij Onderwijsdecreet VI voorgesteld om bij de financiering van de universiteiten geen rekening meer te houden met schommelingen in het studentenaantal bij de voortgezette opleidingen. Op die manier hoopte de minister iets te kunnen doen aan de "wildgroei aan voortgezette academische opleidingen". Als compensatie voor het financiële verlies dat de universiteiten door deze maatregel zouden kunnen leiden, wou Van den Bossche de inschrijvingsgelden voor deze opleidingen na de licentie vrij laten.

Aangezien het vrijlaten van de in-

schrijvingsgelden de deur openlaat voor inschrijvingsgelden van 40.000 frank en meer, besloot VVS zich tegen de plannen te verzetten. Voortgezet academisch onderwijs dat door hoge inschrijvingsgelden alleen nog weggelegd is voor een rijkere minderheid, staat immers haaks op het principe van democratisering van het onderwijs waarbij ernaar gestreefd wordt dat iedereen dezelfde kansen krijgt om verder te studeren. Van den Bossche was daar ook al op attent gemaakt door een aantal adviesorganen zoals de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen en de Vlaamse Onderwijsraad. Deze laatste stelde in haar advies het volgende: "Indien er geen minima en maxima voor de inschrijvingsgelden worden bepaald, moet nagedacht worden over een stelsel waardoor minder begoede studenten toch de toegang tot de voortgezette opleidingen gegarandeerd wordt". Van den Bossche had de adviezen echter naast zich neer gelegd.

VVS besloot daarom tot actie over te gaan. Doelwit werd het gebouw van de SP, de partij waar Van den Bossche toe behoort. Toen de studentenvertegenwoordigers aan de Kei-

Rektoraat beducht voor kontroverse

KU Leuven stelt ekstrem-rechtse voorman ten toon

'Dietschland en Orde', het is de slogan op de wapperende vaandels waarachter Joris Van Severen in de jaren '30 zijn beweging, het Verdinaso, liet marcheren. Leider Van Severen droomde van een 'Nieuwe Orde' in een 'Dietsch Imperium'. Honderd jaar na zijn geboorte organiseert het universiteitsarchief van de KU Leuven rond deze omstreden figuur een omstreden tentoonstelling. Het rektoraat zit wat met de zaak verveeld en mijdt alle ruchtbaarheid.

De tentoonstelling in de Centrale Bibliotheek is de voorstelling van een schenking van het archief van het 'Nationaal Dokumentatie- en Studiecentrum Joris Van Severen' (NDSJVS) in Aartselaar. Dit archief, bevat naast tal van Verdinaso-dokumenten, meer dan zeshonderd brieven van Van Severen. Tot nu toe werden die door een aantal fervente Verdinaso-sympatisanten bewaard. Gezien hun hoge leeftijd, vreesden zij voor de toekomst van het kostbare Van Severen-archief, en zochten zij een nieuwe bestemming. Naast het universiteitsarchief stonden er ook enkele rechtse organisaties te waterdanden om de Verdinaso-bronnen binnen te halen. Uit vrees dat het archief in een "beschimeld bovenkamertje van kafee De Leeuw van Vlaanderen in Antwerpen" zou belanden, deed adjunct-archivaris Derez er alles voor om het archief in Leuven te krijgen om het zo voor wetenschappelijk onderzoek te vrijwaren. De tentoonstelling in de bibliotheek is de tegenprestatie voor de schenking door het NDSJVS. Toch liet rechts zich niet ongemoeid bij de transactie. Bij de opening van de tentoonstelling ontstond er enig tumult toen Karel Dillen en Gerolf Annemans verschenen.

Op de tentoonstelling werd naast een wetenschappelijk werk van Lode Wils ook een gedenkboek 'Joris Van Severen spreekt' aangeboden. Dat gedenkboek werd onderwerp voor discussies binnen het Akademisch perszelsaam 13 aankwamen, bleken de deuren van het partijgebouw waar ook de Waalse zusterpartij PS huist, gesloten te zijn. Sinds de hevige protesten van de Waalse studenten tegen het onderwijsdecreet van minister Lebrun, is men blijkbaar voorzichtig geworden. Bovendien was de BOB snel ter plaatse maar die hield zich op de achtergrond.

Happart

De actievoerders besloten dan maar de 'uithongeringstechniek' toe te passen: de deuren werden bezet zodat niemand het partijgebouw nog in of uit kon. Dit leverde na anderhalf uur resultaat op toen iemand het middagmaal van de Waalse partijtop kwam leveren. Aan een koude schotel met zalm kan blijkbaar niemand weerstaan en toen de deuren van het partijgebouw geopend werden, wisten de actievoerders na een korte schermutseling met het aanwezige personeel het gebouw binnen te dringen en tot bezetting over te gaan. Ze eisten een onderhoud met iemand van de partijtop om hun eis kenbaar te maken.

De SP-top bleek te vergaderen buiten het eigen partijgebouw en na wat heen en weer gepraat werd een gesprek met minister Van den Bossche bedongen. Terwijl een beperkte delegatie met de minister onderhandelde, vervolg op pag. 2

soneel van het Departement Moderne Geschiedenis. Het boek zou eerder als een hommage dan als een objectief historisch werk beschouwd kunnen worden. Verscheidene van de auteurs ervan hebben bindingen met milieus of publicaties die als 'eerder rechts' geboekstaafd staan (Oranje jeugd, 't Pallieterke, het tijdschrift 'Teksten, commentaren en studies', het Vlaams Blok, ...). Sommige auteurs zijn rechtstreeks gelieerd met Joris Van Severen en het Verdinaso zelf.

Flaptekst

Het grote struikelblok voor de kritiek betreft een passage op de flap van het gedenkboek die stelt dat "De vernieuwende ideeën van toen (van Joris Van Severen) nog toekomstperspektieven bieden die het waard zijn overwogen te worden." Dat gaat voor sommigen te ver. Elke dag wordt anoniem een getekende bom aan de Centrale Bibliotheek afgeleverd. Onder druk van het protest, op advies van professoren en na zachte dwang van het rektoraat werd het boek uit de tentoonstelling genomen.

De auteurs verbergen in ieder geval hun achtergrond en motivatie niet. Op dezelfde flaptekst als waarvan vervolg op pag. 3

BINNENIN

VRG's filmfestival 5

Mensen die de noodzaak inzien van bewustwording, hebben die bewustwording eigenlijk al niet meer nodig. Daarom organiseert het VRG een filmfestival volgende week. Recht of onrecht, schief of onschief, als er maar mooie prentjes vertoond worden.

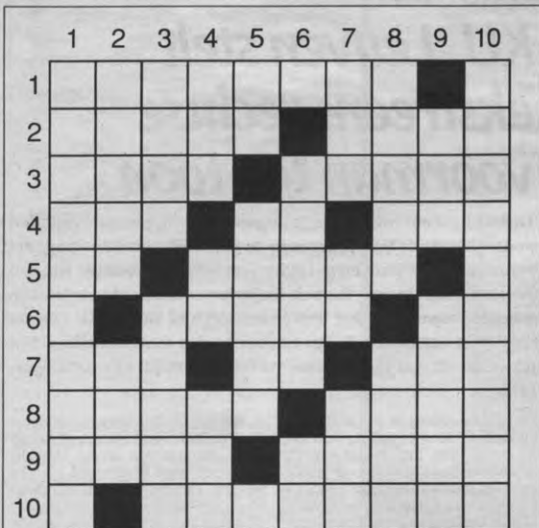
Geletterde mensen 4

Voor wie ook een geletterde mens wil worden, is er binnenkort een groot dikte van de Nederlandse taal. De meer gevorderden komen aan hun trekken met een zich tegen grote snelheid en toemeegewijs over het Vlaamse landsgedeelte verspreidende horde dichters. Spanning, hartstocht, patetiek en grote thema's. U kan er maar uw profijt uit halen.

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)aktualiteit. Anonieme brieven komen nooit in aanmerking: de schrijver moet steeds naam, studiejaar en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze weggelaten worden in Veto.

Brieven die langer zijn dan 35 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen, wat overeen komt met ±1,5 getikte bladzijde met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redactie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

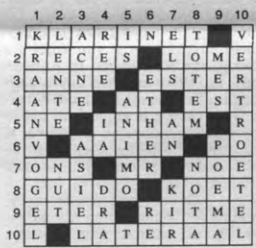

Horizontaal - 1 Daad waardoor men tot schuld vervalt 2 Ondoor- schijnend - Chinees gewicht 3 Faam - Gemeente in de gelijknamige streek 4 Gek - Pers. vnw. - Klucht 5 Lengtemaat - Zeer talrijk 6 Inwoners van Lapland - Lange, ronde spier 7 Dun en smal stuk hout - 69 cm - Gang van zaken zoals die beschikt zijn 8 Broer van Mozes - Uitroep van afkeuring 9 Bijbelse man - Prees 10 Wispel- turig.

Vertikaal - 1 Onbetwistbaar 2 Melkwit mineraal - Hollandse mansnaam 3 Onaangenaam - Stijf 4 Waterkering - Deel van een meubel - Familielid 5 Maanstand - Land in Azië 6 Duits filosoof - Voeg- woord 7 Godin van de blinde drift - Voorzetsel - Rode muts met kwastje 8 Zeer langzaam, "breed" - Half- aap 9 Bijbelse vrouw - Strafwerk- tuig van zwarte Piet 10 Onverstoor- baar kalm.

Door Filip De Keukeleere

Vorig nummer

"Alle partijen gooien de modewoorden vernieuwing en verjonging, als rijpe toma- ten, naar je hoofd.

Maar wat betekenen die woorden? Maken de partijen die woorden waar? En wat vinden jonge, studerende en entoesiaste politici er van?"

Met dit stukje tekst leidt een mede- werker van studentenmagazine X een arti- kel in dat op kritische wijze de verhou- ding tussen student en politiek onder- zoekt. Ik kan niet ontkennen dat mijn aandacht onmiddellijk werd getrokken. Vooreerst de inleidende beeldspraak. Politieke formaties die als vleesvruchten ver- momde woorden naar mijn kop werpen, toegegeven, het fenomeen was me nog nooit echt opgevallen. Dit zette me dan ook aan het denken, wat altijd verdienstelij- k is voor een artikel. Werd hier soms ver- wezen naar de ter ziele gegane 'Aktie To- maat'? Zijn wij, de onverschillige burgers, slechte akteurs? Zijn zij, de gefrustreerde politici, het publiek dat zijn ongenoegen te kennen geeft door een verrotte verjong- ing naar ons smooierwerk te slingeren? In- teressante vragen. Stof tot nadenken. Maar er is meer. Let op de komma's. Zijn de politici toch ook zelf die rotte tomaten? Het raadsel wordt niet opgelost en de schrijver zet ons in de tweede zin aan tot een eigen interpretatie ("Wat betekenen die woorden?"). Een sterk staaltje van mystagische journalistiek!

De tweede vraag kon me minder boeien. Zeg nu zelf. Politieke partijen zijn niet eens in staat hun beloften waart te maken,

hoe zouden ze dan kunnen volbrengen wat nog niemand gelukt is, namelijk 'woor- den' waarmaken?

Maar het is de derde vraag die me het meest verontruste en aanzette tot verder- lezen. Op mijn erewoord, ik heb helemaal niets tegen jonge, studerende en entoesi- aste politici, integendeel... Evenmin tegen studentenmagazines die hen trachten te interviewen. Maar ik kan me niet van de indruk ontdoen dat deze laatste tegen-

woordig hun best doen om leeghoofden ten tonele te voeren telkens ze een repre- sentatieve studentenmening nodig heb- ben. Ze maken er gewoon een sport van. Empty-head-hunting. En ook deze ker- schoten ze de hoofdvogel. Op de vraag ' Welke ervaring had je al met politiek?' ant- woordde Leen (laatstejaar psychologie): "Eigenlijk niet veel (...). Mijn nonkel is Y, parlementslid van Agalev. Hij zei dat ze in Z nog iemand nodig hadden om de lijst te vervolledigen. Eerlijk gezegd ben ik niet

zo'n politiek type. Maar ik sta wel achter de ideeën (...). Ik zit echter de hele week in Leuven zodat ik weinig tijd heb om me met de plaatselijke politiek bezig te hou- den".

Vindt Leen dan niet dat de partijen stu- denten op hun lijst zetten enkel voor de schone (jonge) schijn?

"Euh... Wat vind ik daar zelf van? (...). Ga gokken Walter nvdk). Ik vind inderdaad dat ze studenten gebruiken om in een jong tintje aan de partij te geven." Maar niet getreurd want:

"Ver vanachter staan vond ik helemaal niet erg. Ik heb toch geen tijd om naar de gemeenteraad te gaan. Ik heb dan ook geen propaganda gevoerd."

Geen ideeën, geen interesse, geen propa- ganda en een absoluut absentisme. Het minste wat men over een dergelijke in- vulling van het politiek bedrijf kan zeg- gen is dat ze nogal redelijk Zen is. Je zou de partijen bijna op je blote knieën gaan bedanken dat ze niet meer studenten op kiesbare plaatsen hebben gezet.

Tot slot vertoelt een andere jonge, stude- rende en entoesiaste politika op indrin- gende wijze hoe ondankbaar de job wel niet is:

"In eerste instantie had ik er wel spijt van. Je krijgt dan veel commentaar in het dorp. Toch niet op die lijst..."

Ik kan dan alleen maar hopen dat die commentaren als overrijpe tomaten naar haar hoofd zijn gegooid. De éne gunst is de andere waard.

(AW)

Vervolg

vervolg van pag. 1

gingen de andere aktievoerders over tot het traditionele kaartspel en knit- ten van tijd tot tijd naar toevallige voorbijgangers als José Happart of Elio Di Rupo. Toen Guy Spitaels al een tijdje gepasseerd was, kwamen de VVS-woordvoerders terug opdagen met de belofte van minister Van den Bossche om de inschrijvingsgelden niet vrij te laten. De bezetting werd ontbonden en men trok nog even langs de partijgebouwen van de an- dere meerderheidspartijen VU en CVP om het VVS-standpunt kenbaar te maken.

De aktie leek dus een sukses te zijn

geworden. Groot was dan ook de ver- bazing toen de adjunct-kabinetschef van Van den Bossche bekend maakte dat de meerderheidspartijen een am- endement hadden ingediend waar- in slechts sprake was van vaste in- schriftingsgelden voor een deel van de VAO's. Voor de andere helft van de VAO's worden de inschrijvingsgelden wel vrij gelaten. Het hele dossier werd op woensdag 30 november goedge- keurd in de commissie onderwijs van de Vlaamse Raad, inclusief het be- wuste amendement. De aktie van VVS kende dus een wel erg mager re- sultaat, vooral omdat toch al aange- nomen werd dat de universiteiten slechts voor een aantal VAO's de in- schriftingsgelden zouden willen ver- hogen. VVS plant dan ook verdere akties.

Peter Van Rompaey

Veto
's Meiersstraat 5
3000 Leuven
Tel. 016/22.44.38
Faks 016/22.04.66

Jaargang 21
nr. 12
5 december 1994

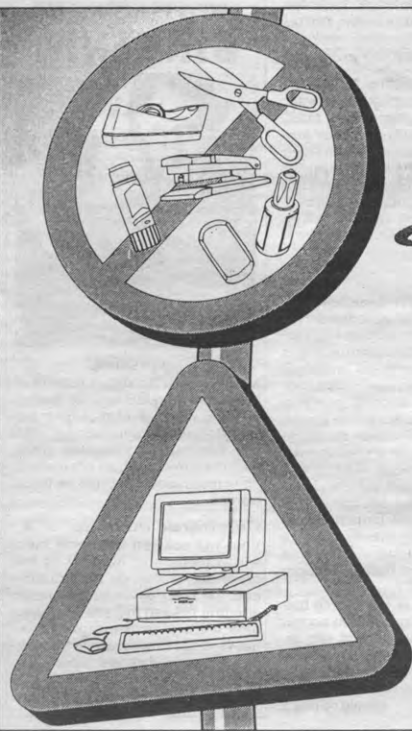
Ver. uitg. Peter Van Rompaey,
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven

Hoofdredaktie:
Kris Jacobs

Redaktiesekretaris:
Peter Van Rompaey

Redaktie: Karel De Weerd, Henk Dheedene, Serge Franchoo, Joris Janssens
Doka: Kristof Braekeleire, Ilke Christiaens, Karel De Weerd, Joris Docx
Medewerkers: AW, Nadja Delbarre, Martijn Graumans, Anja Kühn, Gert Meesters, Frank Ribbens, Joris Vandenhoutte, Barbara Van Hoestenberghelayout en vormgeving: Kristof Braekeleire, Johan Bruyninckx, Koert Declercq, Nadja Delbarre, Karel De Weerd, Kris Jacobs, Joris Janssens Gert Meesters, Kristien Michiels, Frank Ribbens, Joris Vandenhoutte, Steven Van Garsse, Peter Van Rompaey
DTP: Filip De Keukeleere, Kris 'alles verkeerd' Jacobs, Hans Vandenebee, Steven Van Garsse
Tekeningen: Kristof Braekeleire, Joris Janssens, Keukie Eindredaktie: Gert Meesters en Peter Van Rompaey

Zetwerk en publiciteit
Alfaset Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij Artoos (Kampenhout)
Oplage 9000 eksemplaren
ISSN-nummer 0773-5162
Abonnementen
Studenten: 250fr; niet-studen- ten: 350fr; buitenland: 600fr; steun vanaf 1000fr; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77
Redaktievergadering
iedere vrijdagmiddag om 15.00u

Student
Service
Shop

voor uw thesissen en ander didaktisch materiaal

- gebruik van PC met printer inclusief deskundige begeleiding
- kopiëren
- faxen
- inbinden
- scannings (= verwerking van uw foto's en tekeningen)
- kleurenprints
- informatica-cursussen
- shop met diskettes, informaticaboeken ...

roept prutswerk
een krachtig halt toe.

Cum Laude, Diestsestraat 261, 3000 Leuven, tel. 016 / 23 18 05.

Beeldspraak

Erfvijanden in het Witte Huis

Over kringbladen kan Veto zijn galspuwende klep niet houden. Kwestie van geen enkele kring te bevoordelen natuurlijk. De kringbladredakteurs van Polstok (Politika), Hysteria (Historia) en Biosblad (Bios) hoeven al niet meer bang te zijn. Zij zijn in deze Veto aan de beurt.

Polstok ziet er erg geïnformatiseerd uit. Alle lay-outmogelijkheden zijn optimaal benut en het eindresultaat leest erg vlot, vooral door het grote lettertype. Voor een artisanale opfleuring van het blad zorgen de goede kartoonteksten. De artikels mogen er in het algemeen wel zijn. In het redactioneel beschrijft de hoofdredakteur een interne ruzie, blijkbaar dagelijks brood bij Politika, op een evaluatievergadering: "Eerste verrassing: in plaats van de normale rijen slapende hoofden, een reeks van grimmige gezichten. 'Het bier zal op zijn', dacht ik". Blijkt dat sommigen het op het opperhoofd van de kring, de kringcoördinator of preses, voorzien hebben. Maar alles loopt met een sissert af.

Aktualiteit maakt een belangrijk deel van de Polstok uit, zij het vaak op een aangenaam verpakte manier: "In het klasje van Jean-Luc is er veel lawaai en rumoer. Er is namelijk een feestje aan de gang: Willyke gaat naar een hoger klasje omdat hij zo flink gewerkt heeft en zijn afscheid wordt gevierd. Daardoor komt er een stoeltje vrij en organiseert de meester een stoelendans". Verder stellen De Roze Drempel, Objectief 479917, Portulaca en de Universitaire Parochie zich voor.

Schoonmoeder

In de eerste aflevering van een reeks interviews "Het witte huis" worden de voorzitter en de vrijgestelden, zeg maar geëngageerde werknemers, van Kringraad, Loko's onderwijzersrad, kritisch op de rooster gelegd. Het interview graaft veel te diep en is zeer moeilijk voor de gemiddelde student.

De voorzitter van Kringraad zorgt wel voor de uitspraak van de Polstok: "Op den tweede AV heb ik bijvoorbeeld heel veel gezegd, maar ik denk niet dat ik daar teveel heb gezegd." Het is uiteraard een nuanceverschil. De rest van de bijdragen zijn goedkope en obligate nummertjes.

Bij het ter hand nemen van Hysteria, het blad van Historia, is een juichkreet een passende reactie. Hoera, humor in de kringbladen! Waar andere kringbladen hoogstens één humoristisch kultiveren, blijkt Hysteria zeker de helft van de bladzijden met humor te vullen. Toegegeven, de humor is niet altijd van een hoog nivo: in het artikel "Moeder, waarom beffen wij?" is het grappige beperkt tot titel. Andere artikelen doen beter: "Heeft u dat ook wel eens? Nee, ik vraag niet naar uw buikgriep; ook niet naar uw groen-slijm-rochelende-sterven-na-dode-schoonmoeder. Heeft u dat ook wel eens? Het feit dat uw videorekorder het laat afweten".

Gal

Een andere spitse bijdrage is de aankondiging van een postgraduuaat "Financiële en fiscale spitstechnologie", dat onder andere gedoceerd wordt door Paul Van Den Boeynants, Jean-Pierre Van Rossem, Eddy Wally, Paul Staes en Pablo Escobar. De stage bij het programma wordt als volgt omschreven: "Het verzorgen van de (dubbele) boekhouding in een nader te bepalen studentenkring". Verderop in het blad worden de erfvijanden van de historica opgesomd: "De visitatiecommissie van het Studentenverbond, de Burgie, de Kater, Louis Tobback en zijn partijgenoten". Bij de

(foto Karel De Weerd)

Op woensdag 7 december wil Kultuurraad met de tweede honderd-frankdag radio en woord combineren. Het wordt een wandeling door de straten rond de Vaartkom waarbij vijftig deelnemers langs zeven lokaties passeren waar een speciale sfeer opgevoerd wordt. Tegelijkertijd met de wandeling zendt Radio Scorpio een programma uit op de lokaties kunnen beluisteren. De teksten die via de radio de wandelaars bereiken, houden verband op staan juist in schril contrast met het gebouw waarin ze zich bevinden. Het radioprogramma dat Scorpio tussen 20.00 u en 22.00 u uitzendt is niet alleen bedoeld voor de vijftig mensen die als eersten voor de wandeling inschrijven. Ze valt ook goed te volgen door mensen die hun radio op woensdagavond op 106 fm afgestemd hebben.

laatste categorie rekent de goede verstaander de Historia-preses, Said El Khadraoui, die in oktober voor de Leuvense gemeenteraad werd verkozen.

Maar Hysteria is duidelijk niet tevreden met de rol van grappig blaadje. De hoofdredakteur pleit voor een volwassen opinieblad: "Waarom heeft Veto het monopolie op opinievormende artikels? Waarom moet een kringblad altijd beperkt blijven tot het publiceren van grapjes, afrekeningen (sic), activiteitenkalenders en informatie bedoeld voor een beperkte kring? Gelijk heeft hij, maar in deze Hysteria is daar nog niet zo heel veel van te merken. De debatrubriek "Gal" telt maar één bijdrage.

Bios presenteert de studenten Biologie een hoop pretentieuze insidewatch in het kringblad met de transparante naam Biosblad. Wist-je-dat,

Dixit, cd-besprekingen, agenda en droedels, niets is te gek om het blad vol te krijgen. De superentoesiaste bladvullers hebben zelfs het redactioneel uitgebreid: "Toen ik tijdens het weekend een reclame zag met als slagzin: ik voel me een kip vandaag, dacht ik dat ik alles gezien had. Maar dan kwam Stefan met het lumineuze idee op de proppen om twee redactioneeljes te schrijven..."

Postelein

Naast de gebruikelijke verslagen van reizen en andere doopactiviteiten biedt het Biosblad een echt wetenschappelijk en een pseudo-wetenschappelijk artikel. Het laatste onderzoekt door een analyse van het kondoom- en maandverbandendebiet in de Schelde de seksuele activiteit van de Antwerpenaren. Blijkt dat

"de seksuele hoogtepunten van de mannen zich situeren rond middernacht en rond 18 u. Spektakulair zijn echter de seksuele dieptepunten om zeven 's morgens en acht 's avonds".

Grappig en eveneens aangebrand is het vervolgverhaal van de Roze Ridder, "Het gulden maagdevlies": "De prachtig golvende meestermagiër in wente hem met een veel te aanlokkelijke glimlach, niet wetend natuurlijk dat dit op de roze held geen enkel effect heeft. Maar de ridder deed zijn blonde lokken achter zijn oor en trippelde zijn gids achterna". Hoogst interessante informatie komt zonder twi- fel uit het presesinterview-in-telegramstijl: "Wat is uw lievelingskleur, -geur, -bloem, -dier? Blauw-Appelbloesem-Witte winterpostelein-Posthorenslak". Als het maar gezellig is.

Gert Meesters

Tentoonstelling Van Severen

vervolg van pag. 1

sprake, wordt gesteld dat alle auteurs "geboeid zijn door de figuur en de inspirerende gedachten van de uitzonderlijke persoonlijkheid die Joris Van Severen geweest is". En verder steken de auteurs hun bindingen met voornoemde publicaties en nationalis- tische organisaties nauwelijks onder stoelen of banken. Van enige "objek- tief-wetenschappelijke" aspiraties van het te koop aangeboden gedenk- boek is dus weinig sprake.

Bovendien stond het boek in een kijkkast te midden van, weliswaar oudere, publicaties over Van Severen van auteurs uit gelijkaardige mid- dens. De hele tentoonstelling bestaat trouwens grotendeels uit geschriften van Van Severen en zijn aanhangers. De video die er vertoond wordt is een produktie van het NDSJVS. In deze "dokumentaire" wordt met opvallend grote schroom en eerbied over "de le- der" gesproken. In kleine lettertjes staat er dan ook de waarschuwing bij vermeld dat de video eerder als "horm-

mage" dient beschouwd te worden. Zo wordt tevens bij het begin van de expositie gesteld dat het louter om een pure presentatie van een archief gaat, niet om de "dissectie van een fascist".

Bedevaart

Organisator Derez ging er trouwens van uit dat de bezoeker voldoende verstandig is om de tentoongestelde stukken kritisch te benaderen. Hij vond het wat te ver gaan om overall als het ware "Parental advisory: explicit lyrics"-stickers aan te brengen om te waarschuwen: "Pas op, dit is fascistisch, lees dit niet!". Men kan

ONBEGRENSDE SKIMOGELIJKHEDEN

op topniveau tegen "low-budget" prijzen! Kom langs voor info in ons agentschap: NAAMSESTRAAT 16, Leuven of bel 016/22.39.55 Open van 9 tot 13 u. en van 14 tot 17 u. Extra skipermanentie op ma en do van 20 tot 22 u.

Wie was Joris Van Severen?

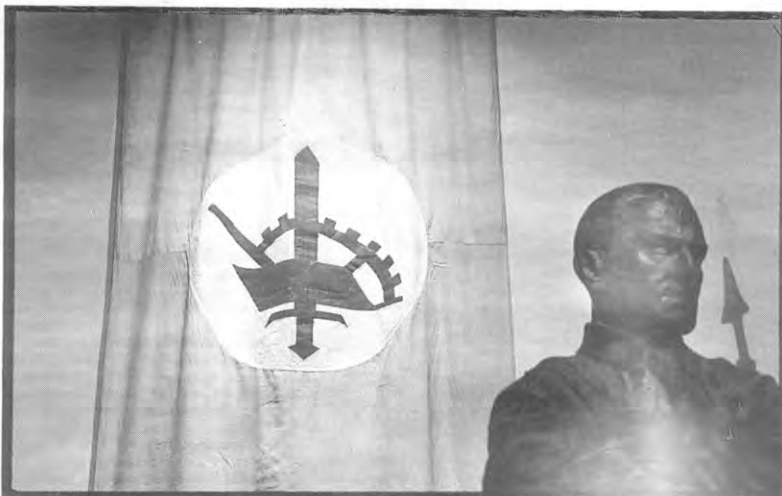
Joris Van Severen (1894-1940) droomde van een betere wereld: een Nieuwe Orde in de herenigde Zev- tentien Provincies, bij voorkeur onder zijn leiding en ingericht volgens korporatieve en autoritaire principes. Hij spuwde op de parlementaire democratie en verachtte de politieke partijen in het bijzonder. Voor poli- tieke tegenstanders had hij in zijn ideale staat een plaatsje gere- serveerd achter prikkeldraad. En hoe- wel het zeker niet zijn hoofdbekom- memis was, had hij het ook niet zo hoog op met joden, laat staan met communisten.

Hierdoor definieert Van Severen zich volgens het woordenboek als fascist. Zelf distantieerde hij zich echter van zijn Italiaanse en Duitse tijdgenoten. Hij veroordeelde bij- voorbeeld de jodenvervolgning tij- dens de 'Kristalnacht' in '38 in Duitsland. En hij riep zijn volgelingen op België tegen elke buiten- landse agressor te verdedigen, ook tegen Nazi-Duitsland.

Joris Van Severen evolueerde van het Vlaams-nationalisme van de Frontbeweging naar een Groot-Ne-

derlandse gedachte, inclusief Wal- lonië en Luxemburg. Zijn Verbond der Dietsche Nationaal Solidaristen (Verdinaso) moest dat ideaal helpen waarmaken door vorming en oplei- ding van de bevolking. Het Verdina- so beschikte ook over een eigen mili- tie, de Dietsche Militante Orde (DMO). Van Severen speelde met de gedachte om met het DMO de macht in Vlaanderen te grijpen, maar officieel werd geweld verwo- pen. De uniformen, de discipline en het vele vlagvertoon was eigen aan de tijd. Het paste in het ideaal beeld van de fiere Dietsen, onvoorwaarde- lijk trouw aan de leider.

Van Severen kreeg nooit de kans zijn plannen in praktijk om te zet- ten. Bij het uitbreken van de tweede Wereldoorlog werd hij door de Bel- gische regering als staatsgevaarlijk individu naar Frankrijk wegge- voerd. In Abbeville werd hij door Franse soldaten doodgeschoten. Het Verdinaso, geheel vereenzelvigd met haar leider, bleef ontredderd achter. Het werd in 1941 door de Duitse bezetter ontbonden. (jvh)

Hamer en sikkel

(foto Joris Docx)

Een hele dag James Joyce Verbanning als therapie

James Joyce is nog steeds zeer en vogue, dezer dagen. Over geen enkele andere schrijver wordt tegenwoordig zo veel gepubliceerd als over hem. Zelfs niet over Shakespeare of Hugo Claus. En ook Leuven doet mee. Volgende week wordt er door het Psycho-sociaal Centrum een Joyce-kollokwium georganiseerd, met de titel 'Joyce en het lot van het woord'. Er is een aperitiefconcert, er zijn lezingen en er is een toneelvoorstelling, 'Exiles'.

James Joyce was een Ierse schrijver die leefde van 1882 tot 1941. Hij wordt door de kenners beschouwd als een van de belangrijkste Engelstalige schrijvers van deze eeuw en als de vader van het modernisme in de Engelse letterkunde. Joyce was iemand die nogal wat problemen had met de sterke greep die voor hem voorbijgestreefde waarden als katholicisme en nationalisme uitoeftenden in het Ierland van toen. En hij rebelleerde daar dan ook heel sterk tegen. Toen James Joyce bijvoorbeeld weigerde te bidden aan het sterfbed van zijn moeder, ontkende hij daarmee bijna de eerste wereldoorlog. Door zulk gedrag te vertonen, stigmatiseerde hij zichzelf met

een als een outsider in die maatschappij, als een banneling.

En James Joyce had het moeilijk met die positie. Hij emigreerde in vrijwillige ballingschap naar het vasteland, en probeerde al schrijvende de situatie te aanvaarden. In 'Portrait of the Artist as a Young Man' probeerde hij als banneling een nieuwe levenswijze te vinden, die niet meer steunde op een of andere voorbijgestreefde moraal. Die levenswijze was die van de kunstenaar.

Feminist

En dat is iets dat als een rode draad loopt door het werk van Joyce. 'Exiles',

het enige gepubliceerde toneelstuk van Joyce dat deze week in het Stuc wordt vertoond, gaat daar ook over. En vooral 'Ulysses' natuurlijk, het ultieme modernistische meesterwerk, dat het begrip 'roman' herdefinieerde. Het boek is een feest van taal-spelletjes en nieuwe technieken. Het brengt alle mogelijke kanten van het menselijke bestaan tot eenheid in een turf van duizend bladzijden die als alternatief moet dienen voor de fragmentatie en verbrokkeling die het werkelijke leven zo kenmerken.

Zo'n kaleidoskoop van uiteenlopende ervaringen die worden samen-gebracht in één werk biedt dus een enorme hoeveelheid aan mogelijke interpretaties. En die interpretaties kwamen er ook veelvuldig. Letterkundigen, communisten, filosofen, psychologen, feministen, iedereen las het werk van Joyce op zijn manier. En dat is iets waar in 'James Joyce en het lot van het woord', het kollokwium van het Psycho-sociaal Centrum, veel aandacht aan wordt besteed.

Dat het Psycho-sociaal Centrum aandacht schenkt aan literatuur is niet nieuw. Het centrum is een klein-schallige psychiatrische kliniek, waar in de marge van de psychotherapie interesse bestaat voor het raakvlak tussen psychiatrie en literatuur. Poëzie wordt soms gebruikt bij de behandeling van patiënten. Kan mensen gedichten laten lezen, of over literatuur doen praten soms een therapeutisch effect hebben? Of, aan de kant van de schrijver, schrijft een auteur om dingen uit het dagelijkse leven van zich af te zetten? Dat zijn allemaal diskutabele kwesties, waar het Psycho-sociaal Centrum de voorbije jaren al enkele poëzie-avonden aan heeft gewijd. Nu is er dus een Joyce-kollokwium, want het werk van Joyce biedt in dit perspectief veel mogelijkheden. Er is een aperitiefconcert gepland en een paar lezingen, en aansluitend speelt het Kaaiteater 'Exiles' in het Stuc.

Maar vóór dat alles is er nog 'Een

uur cultuur', dat een aperitiefconcert biedt. Kameropera-gezelschap Transparent brengt 'Een leugen van schoonheid', een muziektheaterprogramma rond teksten van James Joyce op muziek van Samuel Barber, een Amerikaanse komponist die eenvoudige en pure liederen componeerde.

Stevig

De lezingen spitsen zich vooral toe op de vraag hoe je het werk van Joyce nu eigenlijk mag lezen. Geert Lernout, professor aan de UJA en een van de bekendste Joyce-kenners uit ons taalgebied, begint de lezingen met de stelling dat de waarde van al de verschillende filosofische en psychologische Joyce-interpretaties toch maar relatief is. Hij stelt vast dat er rond het werk van Joyce een 'strijd der fakulteiten' wordt gevoerd, maar concludeert dat 'Joyce een schrijver is, en maar beter zo behandeld kan worden'.

De andere vier sprekers brengen elk

vanuit hun eigen invalshoek correcties aan op het standpunt van Lernout. Christel van Boheemen van de Universiteit van Amsterdam geeft een feministische lezing van en over Joyce. Die lezing spits zich toe op het beruchte laatste hoofdstuk uit 'Ulysses', waarin de fantasieën van een vrouw als een stroom van gedachten staan neergeschreven. Hoe Joyce dit schreef, ziet zij als de expressie van een man met een stevige mid-life crisis. Filosoof en psycho-analyticus Marc Ledoux interpreteert Joyces werk vanuit het werk van Lacan. Dirk de Schutter gaat de wijsgerige opvattingen van de schrijver na, en Bart Eckhout zal het hebben over 'Exiles', over de biografische elementen daarvan en wat het werk zo modernistisch maakt.

Behoeft

Aansluitend op deze lezingen wordt 'Exiles' vertoond in het Stuc, gespeeld door het Kaaiteater in een regie van Peter van Kraaij. Het stuk is het enige dat James Joyce ooit publiceerde, en het is, net zoals zijn andere werk, stevig autobiografisch geïnspireerd. Exiles gaat over Richard Rowan, iemand die heel wat van Joyce weg heeft en die na een verblijf in Italië met vrouw en kind terugkeert naar Dublin. Het is het verhaal van twee mannen en twee vrouwen, en van alles wat er tussen hen kan gebeuren. Overspel, vriendschap en verraad in alle mogelijke mathematische combinaties. Centraal staat echter het verhaal van Richard tegen iedereen, maar nog het meest tegen zichzelf, de enige persoon tegen wie hij niet kan winnen.

Of zoals regisseur Peter van Kraaij het stelt: 'Het tema van het stuk is voor mij de onoverdraagbaarheid van emoties. Dat je nooit met iemand volledig emoties kan delen, dat je nooit kan weten hoe iemand anders een relatie ondergaat. Je kan de ander nooit volledig kennen. Daaruit ontstaat ook alles, bijvoorbeeld de behoefte van Richard om de dingen te manipuleren, om ze te leren kennen van binnenuit en om iedereen te kunnen ontsnemen zoals hij dat wil.'

De meeste kritici zijn het erover eens dat 'Exiles' als stuk niet opweegt tegen het andere werk van James Joyce, en dat het heel moeilijk speelbaar is door zijn kompleksiteit. Toch slaagt het Kaaiteater erin boeiende dingen te doen met het stuk. Vooral de schitterende akteprestaties en de sobere encensering, geheel vanuit het perspectief van Richard, zorgen ervoor dat de voorstelling de moeite waard is.

Joris Janssens

Het Joyce-kollokwium vindt plaats op woensdag 7 december in college De Valk, auditorium Zeger Van Hee. 'Een Leugen van Schoonheid' door Kameropera-gezelschap Transparent begint om 13.00 u en is gratis voor iedereen. Het eigenlijke kollokwium begint om 13.30 u. Wil u zich inschrijven, doet u dat best vandaag nog bij het Psycho-sociaal Centrum, Mechelsestraat 84. Dat kost 1000 frank voor studenten en 1200 voor anderen. 'Exiles' door Kaaiteater kan u om 20.30 u gaan bekijken in Vlamingenstraat 83. Kaarten daar kosten 200/300 frank.

Martijn Graumans
Joris Janssens

Luuk Gruwez en Erik Verpale zijn op woensdag 7 december om 20u in de Minnepoort te zien. De toegangsprijs bedraagt 400 frank. Verdere inlichtingen op nummer 22.21.13.

Kongres

De Vereniging van Vlaamse Studenten (VVS) organiseert op zaterdag een kongres met als thema 'Studenteninspraak' met om 9.00 u openings toespraak door prof. dr. Els Witte, rektor van de VUB, om 9.20 u toespraak door Philippe Henry, voorzitter van de Fédération des Etudiants Francophones, om 9.30 u werkgroepen Onderwijs (demokratisering van het onderwijs), Maatschappij (maatschappelijke uitdagingen voor de eenentwintigste eeuw), Sociaal (het statuut van de student), om 11.00 u koffiepauze, om 11.20 u hervatting van de werkgroepen, om 13.00 u warme middagmaaltijd (inbegrepen in het inschrijvingsgeld), om 14.30 u 'Historiek van de studentenbeweging' door prof. Louis Vos, hoofd van het Departement Geschiedenis KU Leuven, om 15.00 u debat: 'Studenteninspraak' met als moderator Paul Mahieu, hoofd van de Studiedienst Idea van de UA, en als deelnemers Rik De Baerdemak, voormalig medewerker Regionaal Netwerk Gent, Rudi De Potter, hoofd Adviescentrum voor Studenten van de UG en Paul Sas, ex-voorzitter van VVS, om 16.00 u koffiepauze, om 16.20 u hervatting van het debat, om 17.30 u stemming over de kongres-resoluties, om 18.00 u slottoespraak door Luc Van Den Bossche, Minister van Onderwijs, en om 18.30 u receptie, aangeboden door het Brussels Studentengenootschap, inlichtingen 22.95.41, in Auditoria Q (VUB), Pleinlaan 2, 1050 Brussel, toeg. 200/250, org. VVS

Luuk Gruwez en Erik Verpale geven hun lezing

Een ziekte op toernee

Er cirkelt wederom een vlucht geletterde mensen boven Leuven. Wanneer ze volgende week neerstrijken, zult u kunnen zien dat het gaat om Luuk Gruwez en Erik Verpale. Dat zijn twee geletterden die meer gemeen hebben dan de progressieve schrijfwijze van hun voornaam.

Bijvoorbeeld het feit dat ze allebei veertig, Vlaamse schrijver en elkaars vriend-voor-het-leven zijn. Maar ook wat de tema's in hun werk betreft zijn er heel wat overeenkomsten. Zo koesteren ze een grote sympathie voor de vertrapt en vergetene en de kleine dingen des levens, en verwachten ze van datzelfde leven geen van beiden af te veel. Ook zwelgen ze in hun midlife-krisis en is het moeilijk om uit te maken wie van de twee nu eigenlijk het meest ongelukkig is. Dat alles weten ze echter steeds te verzachten met een soort komische ironie, zodat het niet te zwaar wordt voor de lezer, in dit geval de toeschouwer.

Wat hen echter het meest verbindt, is het feit dat ze zich diep willen bezinnen over de relatie tot het andere geslacht. Verpale gaat bij dat andere geslacht stevast op zoek naar zijn dode zusje, van wie hij stukjes probeert terug te vinden in allerlei 'geschonden meisjes'. Gruwez houdt dan weer van vrouwen die niemand anders meer moet hebben. Zijn grote liefde voor zijn aan kanker lijdende vriendin Tippetotje is in dit verband spreekwoordelijk.

Zuipen

Voor de pauze worden deze parallellen in hun werk nog niet echt uitgewerkt. Gruwez put in dit gedeelte vooral uit zijn nieuwe dichtbundel 'Vuile manieren', en dan nog het meest uit de cyclus over zijn zieke vriendin. Zo raakt hij meestal zwaarwichtige thema's aan als dood, verval en vergankelijkheid, en de liefde die daar machteloos tegenover staat. Daarnaast trekt Gruwez tematische lijnen langs zijn afkomst, namelijk de relatie met zijn ouders en grootouders, en ook met West-Vlaanderen, zijn geboortestreek. Daar ligt wel een raakpunt met Verpale.

Verpale gaat echter meer de anekdotische toer op. Zo zijn er bijvoorbeeld als hoogpunten de ongebundelde brieffragmenten, waarin hij de

smoesjes beschrijft die zijn vader vroeger uit de duim moest zuigen om aan moeder Verpale diets te maken dat hij zijn vakantiegeld weer eens had opgezopen. Het decor van de voorstelling, een lange tafel met aan elk uiteinde een dichter, symboliseert eigenlijk de relatief grote afstand die er voor de pauze tussen de poëten bestaat.

Na de pauze maakt die grote tafel plaats voor een keukentafeltje. En warespel, Gruwez en Verpale groeien naar mekaar toe. Gruwez laat de grote tema's dood en vernieling achter in de kleedkamer en gaat meer anekdotische gedichten voorlezen, met bijvoorbeeld een verhaaltje over zijn eerste lief in een Zuidfrans duister bos. Verpale gaat dan weer voordragen uit zijn nieuwe dichtbundel. Zo wordt de interactie tussen de twee poëten groter. Aan de andere kant zorgt dat er wel voor dat de voorstelling iets eentoniger wordt.

Zeeomzet

Als u er na de voorstelling echter nog niet genoeg van zou hebben, kunt u de twee schrijvers in boekvorm mee naar huis nemen. Gruwez en Verpale hebben namelijk samen 'Onder vier ogen' geschreven, wat ze zelf ook wel 'een Siamees dagboek' noemen. Het is een verzameling van dagboekfragmenten, zelfportretten en al dan niet verstuurde brieven aan elkaar, waarin de geijkte tema's opnieuw aan bod komen. De laatste bundels die ze apart geschreven hebben, zijn voor Gruwez 'Vuile manieren' en voor Verpale 'Nachten van Beiroet'. Gruwez heeft in zijn bundel de meest aangrijpende gedichten gezet die hij tot dusver heeft geschreven. Verpale laat de zeemzoete neo-romantiek definitief achter zich en neigt steeds meer naar het nihilisme.

DOSSIER

vluchtelingen beleid

VOLGENDE WOENSDAG ORGANISEERT de Aktiegroep tegen Uitwijzingen in Leuven een betoging tegen het Belgische vluchtelingenbeleid. Naar aanleiding van die betoging besteedt Veto ruime aandacht aan dat beleid. Deze pagina heeft het over de moeilijkheden die tijdens de asielaanvraag opduiken. De verschillende politieke partijen komen aan bod op bladzijde 7. Op dezelfde bladzijde wordt de concrete aanleiding voor de betoging toegelicht en komen de aktiegroepen die in Leuven rond vluchtelingen werken aan bod. Bladzijde 8 bevat een artikel over de twijfelachtige rol van het Leuvense OCMW bij de financiële ondersteuning van vluchtelingen. Tenslotte vertelt een anonieme advokate vrijuit over hoe de asielaanvragen behandeld worden op de achterpagina.

Vluchtelingen in Leuven De plagerijen van het asielbeleid

Uit de ervaringen van een groot aantal politieke vluchtelingen blijkt dat dat hun asielaanvraag dikwijls onrechtvaardig wordt behandeld. Meestal gaat het om kleine dingen waar juridisch geen of bijna geen verhaal tegen mogelijk is. Na enig zoeken slaagden wij erin enkele vluchtelingen te kontakten en naar hun relax te vragen.

Lina Kamel Rashed en Ghassan Salameh verblijven sinds 1992 in België. Ze hebben intussen een kind van zes maanden, Achmed. Ze zijn Palestijnen die gevluht zijn uit Jordanië. Ze waren daar actief binnen de linkervleugel van de Palestijnse bevrijdingsorganisatie, de PLO. Ghassan zat tot twee keer toe in de gevangenis. Uiteindelijk werd het leven hem door de Jordaanse autoriteiten zo lastig gemaakt dat hij besloot om de wijk te nemen naar Europa.

Het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staattoezien, de dienst van het Ministerie van Binnenlandse Zaken die voor beroepsprocedures tegen uitwijzingen bevoegd is, schreef echter een 'Ongunstig advies voor het verblijf uit. Daarin staat dat Ghassan "wegens vermeend wapenbezit zou hebben vastgezet". Nochtans beschikt Ghassan over een door het Rode Kruis ondertekende verklaring die zijn gevangenschap in Jordanië duidelijk bevestigt. Verder stelt men in het advies dat Ghassan "nooit aanstalten gemaakt heeft deze moeilijkheden te ontvluchten". Hieruit wordt vervolgens afgeleid dat "de moeilijkheden die hij met de Jordaanse overheid kende niet van die aard waren dat hij voor zijn leven diende te vrezen". Op basis van die vreemde gedachtenkronkel besluit het Commissariaat-generaal tenslotte "dat in de huidige omstandigheden de betrokkene kan worden teruggeleid naar de grens van het land dat hij ontvlucht is en waar, volgens zijn verklaring, zijn leven of vrijheid in gevaar verkeert". Dat laatste is hoegenaamd ook het geval. Als Ghassan naar Jordanië terugkeert, staat de vengenspoort voor hem al open. Het vredesakkoord dat gesloten werd tussen Arafat en de Israëlische regering regelt de terug-

keer van slechts dertigduizend Palestijnen, en Lina en Ghassan horen daar niet bij. Nochtans zouden Ghassan en Lina niets liever doen dan zo snel mogelijk terugreizen naar Jordanië en er hun familie en vrienden terugzien.

De verblijfsvergunning van Lina en Ghassan reikte normaal tot 30 november, vorige week woensdag. Dinsdag 29 november verklaarde burgemeester Vansina dat hij hun zaak steunde, zodat voor beiden toch nog een sprankelige hoop overbleef. Hun verzoek tot asiel om humanitaire redenen is ondertussen echter afgewezen.

En ander geval is dat van de Koerdische vluchtelingen Gülsersen Dagdeviren. Zij is van gemengd joods-Koerdische afkomst en behoort daarmee tot een minderheid, ook binnen Koerdistan. Net zoals velen van haar familieleden had ze zich geëngageerd in het verzet van de PKK tegen de Turkse regering. Toen ze haar studies begon in Ankara, kwam ze in contact met de Turkse linkse groepering Dev Sol. Twee vrienden, leden van Dev Sol, werden door het leger gearresteerd en doodgeschoten, en Gülsersen besloot weg te vluchten uit Ankara en onder te duiken bij familieleden. Daar vernam ze dat de politie bij haar ouders thuis was binnengevallen op zoek naar haar. Haar twaalfjarige zus werd er zwaar mishandeld en haar kamer in Ankara werd doorzocht.

Plicht

Na een paar maanden besloot ze om terug te keren naar haar ouders in Koerdistan, maar uiteindelijk vluchtte ze toch naar het buitenland en kwam in België terecht. Haar asielaanvraag werd afgewezen omdat ze niet genoeg bewijzen had om haar vrees voor vervolging in Turkije te staven. Vermits zowel de PKK als Dev Sol klandestiene organisaties zijn, is het inderdaad moeilijk om het lidmaatschap daarvan aan te tonen. Ook over de buitenrechtelijke executie van haar twee vrienden bestaan allicht geen documenten. Ze had het geluk dat ze het land kon ontvluchten alvorens ze in de gevangenis belandde. De eis van het Kom-

missariaat-generaal om duidelijke bewijzen klinkt nu dan ook heel cynisch.

Gülsersen is inmiddels uitgedroogd en niemand weet momenteel waar ze verblijft. Een Belgische of zelfs Turkse gevangenis behoort tot de mogelijkheden.

Emiel behoort tot de Albanese minderheid van Kosovo in het vroegere Joegoslavië. Hij is moslim, heeft lange tijd in Bosnië gewoond maar kreeg bij het uiteenvallen van Joegoslavië een Kroatisch paspoort. In Kroatië klaagde hij de corruptie aan binnen de regerende Democratische Partij van Tudjman. Omdat zijn aanklacht veel gehoor kreeg in de lokale media, kregen de autoriteiten moeilijkheden om hem op te pakken. Ze hadden echter wel een andere en efficiëntere oplossing klaarliggen. Emiel kreeg een oproepingsbrief om zich te melden aan het front.

Emiel vond het toen ook wijzer om Kroatië te verlaten. Na een omzwerving in Duitsland belandde hij in België. Hij werd verhoord door de Dienst voor Vreemdelingenzaken, de dienst van het Ministerie van Binnenlandse Zaken die nieuwe asielaanvragen behandelt. Daar stelde men hem een toelichting ter beschikking, die heel toevallig een Servische bleek te zijn. Alhoewel Serviërs en Kroaten dezelfde taal spreken, het Servokroatisch, vroeg de tolk Emiel toen die binnenkwam of hij wel Servisch praatte.

De gemeeders raakten enigszins verhit door die provocatie en Emiel stelde dat de vertaling totaal niet strookte met de verklaring die hij afgelegd heeft. Zo wordt er met geen woord gerept over zijn aanvaren met de Democratische Partij. Er staat enkel dat hij een oproep voor militaire dienst kreeg. Gezien zijn leeftijd van ongeveer twintig jaar, besluit de Dienst voor Vreemdelingenzaken dat die oproep gewoon de voor iedereen verplichte legerdienst betreft en dat Emiel dan ook best zo snel mogelijk naar Kroatië terugkeert om zijn vaderlandse plicht te vervullen. Emiel heeft beroep aangetekend.

Buren

Over Indra Singh Gurung werd er een paar weken geleden al in Veto geschreven. Indra was lid van de kommunistische klandestiene groepering Red Mashal. Toen de politiediensten zijn engagement te weten kwamen, werd zijn tewinkelte in Katmandoe door aanhangers van de toen regerende en monarchistische Nepali Congress Party in brand gestoken. Indra wist te ontvluchten en kwam in september 1991 naar België.

Ook Indra had problemen met de vertaling wanneer hij zijn verklaring moest afleggen. De tolk kende geen Nepalees en sprak alleen maar Hindi. Indra kende een klein beetje Hindi omdat hij ooit nog in het Indiase leger gediend had. Op de Dienst voor Vreemdelingenzaken oordeelde men echter dat dat genoeg was om zich in die taal uit te drukken. Over de talenten inzake van de Dienst voor Vreemdelingenzaken kunnen we geen uitspraak doen, maar het feit blijft dat heel wat woorden verkeerd begrepen of vertaald werden. Bijgevolg heeft men vastgesteld dat zijn verklaring heel wat tegenstrijdigheden bevat en op basis daarvan werd de asielaanvraag verworpen.

Tegen die beslissing werd herhaaldelijk beroep aangetekend. Brieven van vrienden en buren die de zaak steunden aan het Ministerie van Binnenlandse Zaken, de steun van burgemeester Vansina en een aktie van het Aktiecomité tegen Uitwijzingen bij de Dienst voor Vreemdelingenzaken, hadden alleen tot gevolg dat de uitwijzing telkens een maand werd uitgesteld. Indra leeft daardoor in een verschrikkelijk onzekere toestand. Intussen kwam begin dit jaar ook zijn vrouw, Bal Kumari, naar ons land. Twee maanden geleden kregen ze een dochter, Alisa. Twee andere kinderen, een zoon van drie en één van zeven jaar, zijn nog achtergebleven in Nepal. Indra heeft hen al drie jaar niet meer gezien.

Vandien

Het feit dat de Unified Marxist-Leninist Party (ULM) in Nepal onlangs de verkiezingen gewonnen heeft, verandert trouwens niets aan Indra's situatie. De ULM beweert zelf dat ze, ondanks hun naam, geen communisten meer zijn maar wel sociaal-demokraten. Bovendien heeft

de ULM met 86 zetels inderdaad de meerderheid in het Nepalese parlement, maar de Congress Party volgt op de voet met 80 zetels. Leden van Red Mashal worden nog altijd vervolgd en Indra vrees voor zijn leven bij een gedwongen terugkeer naar zijn land. Zijn verblijfsvergunning in België om humanitaire redenen liep vorige zaterdag ten einde.

Als de vluchteling in kwestie de Dienst voor Vreemdelingenzaken gepasseerd is en België binnengeraakt is, zijn de problemen bijlange nog niet opgelost. Zo heeft Emiel zodanig veel verschillende formulieren moeten invullen met telkens een ander registratienummer op, dat hijzelf ook niet meer kan bijhouden wat er precies gebeurt. Wanneer men hem op een of andere dienst zijn dossiernummer vraagt, weet hij niet wat hij moet geven. Op een bepaalde keer overkwam het hem zelfs dat men gewoon met het dossier van iemand anders kwam aandraven.

De vluchteling die in beroep gaat tegen een uitwijzingsbevel moet elke maand ook op het gemeentehuis een verlenging aanvragen van zijn verblijfsvergunning. Dat betekent concreet dat er elke maand papieren ingevuld moeten worden en een stempel verkregen. De administratie loopt in het merendeel van de gevallen echter zo langzaam dat die stempel wel een paar weken op zich kan laten wachten. Op die manier kan het gebeuren dat een vluchteling op het eind van de maand opnieuw een verlenging moet aanvragen, maar daarvoor de nodige formulieren niet kan indienen omdat hij nog steeds niet de stempel voor de vergunning van de voorbije maand gekregen heeft.

Dat betekent ook dat de vluchteling in voortdurende onzekerheid leeft over het al dan niet toekennen van die verlenging. Daarmee zet men de asielzoeker psychologisch zodanig onder druk zodat hij de toestand meer dan moe wordt. Het komt dan ook voor dat vluchtelingen zelf beslissen om een eind te maken aan die onhoudbare situatie en op eigen houtje terugkeren naar het land dat ze ontvlucht zijn, met alle gevolgen van dien.

Gedaan

Wij telefoneerden naar de Juridische Dienst van de KU Leuven met de vraag of het voor een vluchteling mogelijk is om universitaire studies aan te vatten. Het antwoord leek eerst eenvoudig. In principe, zo zei men, is dit perfect mogelijk. Het betreft immers twee zaken — vluchteling zijn en studeren — die niets met elkaar te maken hebben. Maar in de praktijk liggen de kaarten enigszins anders. Allereerst stelt de unief nogal hoge eisen. Zo moet de vluchteling in kwestie Nederlands beheersen op een gevorderd niveau om de Nederlandse lessen te mogen volgen, en moeten zijn diploma's onderzocht worden door een speciale commissie. Elk dossier wordt individueel behandeld en, naar men zelf, wordt er tegenover buitenlanders "een selectief beleid" gevoerd.

Maar wat nog erger is, de vluchteling die studeert kan geen beroep meer doen op steun van het OCMW. De reden daarvoor zou zijn dat de vluchteling "beschikbaar moet blijven voor de arbeidsmarkt" en dat men zou willen vermijden dat er een plots "statuutswijziging van de vluchteling" optreedt. Met dat laatste bedoelt men dat de vluchteling zijn kussens of eksamens zou kunnen invoeren om een verlenging van zijn verblijfsvergunning te bekomen.

Nood

Wij legden dit standpunt van het OCMW voor aan een advocaat. Die zei dat beide argumenten totaal geen grond houden. Ten eerste is de beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt lare. Ook studenten moeten eventueel gesteund worden door het OCMW. Bovendien heeft het OCMW gewoonweg niet te beslissen over een statuutswijziging van de vluchteling. Het is de wettelijke taak van het OCMW om iedereen te helpen die daartoe nood heeft. In beperkte mate geldt dat zelfs voor illegalen. Maar ook op dit punt is de wet opnieuw niet meer dan een opeenvolging van dode letters. De vluchteling blijft intussen met een andere werkelijkheid zitten.

Serge Franchoo

'Voordelen' van een Aids-test

Sommige mensen houden er rare ideeën op na. Zo wordt in een bijlage van de cursus 'Epidemiologie' van professor Zissis van de VUB over de mogelijke voordelen van een Aids-test naast "een test voor alle prostituties en hun klanten of een test voor het huwelijk" het volgende gesteld: "Men zou bijvoorbeeld kunnen denken aan een verplichte test voor alle binnenkomende reizigers, zodat de seropositieven kunnen worden teruggeleid". Misschien zou men ook kunnen denken aan een verplichte test voor proffen Epidemiologie.

Dit Nepalees meisje wordt binnenkort uitgewezen

(foto Karel De Weerd)

De mening van de partijen

Politiek en asiel horen niet samen

De problemen die ook in Leuven bestaan omdat vluchtelingen in België geen asiel krijgen, zijn uiteraard vooral de verantwoordelijkheid van de politiek. Uiteindelijk zijn het immers nog steeds de politieke partijen en het verkozen parlement die het beleid bepalen.

Alhoewel de VLD niet in de regering zit, heeft zij een stevig aandeel in dat beleid. Ze levert immers de Kommissaris-generaal voor de vluchtelingen en staatonder, Marc Bossuyt. Bossuyt legt daarbij veel nadruk op de strijd tegen de illegalen. De vraag hoeveel vluchtelingen door het strikte asielbeleid de illegaliteit ingedreven worden, stelt hij zich echter niet. In een interview met Fuga, het tijdschrift van het Overlegcentrum voor de Integratie van Vluchtelingen (OciV), pleit hij voor een "effectieve reparatiepolitiek" voor illegalen. Ook zegt hij dat alle maatregelen genomen zijn "ter versnelling van de procedure, niet wat men noemt de verstrenging van de procedure". Nochtans blijkt dat een vluchteling terugsturen in het merendeel van de gevallen sneller en effectiever is dan hem in het land laten.

Het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen hangt echter, net zoals de Dienst voor Vreemdelingenzaken, af van het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Grote baas aldoo was Louis Tobback, vanaf volgende maand burgemeester van Leuven. Hijzelf is zijn partij, de SP, hechten veel belang aan de zogeheten veiligheid van de burger. Het repressievere optreden van rijkswacht en politie tegen migranten en vluchtelingen past volledig binnen dit kader. Overigens is het op zich al een teken aan de wand dat asielaanvragen behandeld worden door Binnenlandse Zaken.

Heel eventjes werd dit gedaan door Justitie, maar daarvoor was het steeds een onderwerp voor Buitenlandse Zaken. Die overheveling toont aan dat men de vluchtelingen niet meer als een internationaal probleem ziet. Veeleer ligt tegenwoordig de nadruk op het aantal asielzoekers dat het eigen land binnenkomt en hoe er vanuit het eigen land tegen gereageerd moet worden.

De CVP blijft eerder vaag wat betreft vluchtelingen. Jan Van Erps, Europarlementslid voor de CVP, vindt dat de oorzaak gezocht moet worden in een onterkend ontwikkelingsbeleid. Hij vertelde in Fuga: "Er moeten meer middelen uitgetrokken worden om te maken dat de kristelijk-humanistische waarden en de verworvenheden van onze westerse samenleving ingang vinden in de Derde Wereld". Van Erps onderkent wel dat dit niet op korte termijn opgelost zal kunnen worden. Hij pleit voor inmenging, konfliktbeheersing en militair ingrijpen waar nodig. Hierbij geeft hij zelfs een veeg uit de pan naar de Niet-Gouvernementele Organisaties (NGO's): zij "kunnen hierbij nuttig zijn, in plaats van te liggen stoken en gefrustreerd mei '68-dromen te blijven uitvoeren".

Het feit dat militaire interventie in een bepaald land ongetwijfeld opnieuw aanleiding zal geven tot talloze vluchtelingen, schijnt voor Van Erps geen probleem te zijn. Hij stelt dat de buurlanden dan maar moeten in-

springen voor hulpverlening. Want, zo argumenteert hij, "dat komt sowieso goedkoper uit dan de mensen hier opvangen". Aangezien in die buurlanden de nodige infrastructuur ontbreekt om mensen op een waardige manier op te vangen, is dat evident.

Ook volgens Agalev zijn de dieperliggende oorzaken van het vluchtelingenprobleem niet in Europa te zoeken. Agalev komt op voor een betere ontwikkelings samenwerking en een kwijtschelding van de schuldenlast van de armste landen. Europa moet bovendien toegeven dat het een immigratiegebied is. Er zal heel wat politieke moed opgebracht moeten worden om dat te erkennen. Agalev stelt bovendien dat de migratiestop van 1974 niet langer houdbaar is en beter zo snel mogelijk opgeheven wordt.

Agalev wijst daarnaast op het gevaar dat het kollektief behandelen van dossiers inhoudt. Dat kollektief behandelen is een gevolg van de steeds striktere interpretatie van de Konventie van Genève. Daarbij komt nog dat vroeger de Belgische staat instond voor de bewijzen bij de erkenning of uitwijzing van een vluchteling. Tegenwoordig is het de asielzoeker zelf die moet komen aandringen met de nodige documenten om zijn verhaal te staven. Vermits heel wat vluchtelingen hun have en goed in hun thuisland achtergelaten hebben, speelt deze maatregel meestal heel sterk in hun nadeel.

Er zijn ook heel wat vraagtekens te plaatsen bij het onderscheid tussen economische en politieke vluchtelingen. De Konventie van Genève, in vrijwel alle landen nog steeds de basis voor het asielbeleid, klasseert mensen die op de vlucht zijn als het gevolg van een burgeroorlog bijvoorbeeld onder

Marc Bossuyt

(foto Rob Stevens)

ekonomische vluchtelingen. Nochtans is het weinig relevant of je nu je thuis verlaten hebt omdat je zelf verdrong werd dan wel omdat het gehele land ontvreesd is door oorlog of honger. Het onderscheid dat gemaakt wordt tussen economische en politieke vluchtelingen dient veeleer om aan een eerste schifting te maken in het aantal asielaanvragen op vrijwifelachtige gronden.

Het standpunt van de Volksunie komt erop neer dat de vluchtelingen zo dicht mogelijk bij hun land van herkomst opgevangen moeten worden. Willy Kuijpers, opnieuw in Fuga: "Ik vat het lapidair samen, namelijk het recht van de mensen om te blijven waar ze zijn in plaats van het recht om te vluchten". Toch ontkent

Kuijpers het asielrecht niet, alleen spreekt hij van "een beperkt recht om te migreren". De Volksunie vult dit in als een soort van kontingentering waarbij jaarlijks bepaald zou worden hoeveel vluchtelingen ons land aankomen.

Zoeken

De VU vertrekt in haar redenering van het feit dat er nog veel te veel volkeren hun taal en cultuur niet kunnen beleven zoals het hoort. Pas als dat probleem in het klare getrokken is, zal de noodzaak om te vluchten ook wegvalen. Hiermee reduceert de VU de vluchtelingenproblematiek tot louter een kwestie van volksnationalisme en relaties tussen volkeren onderling. In hoeverre de Noord-Zuid verhouding hierin ingepast moet worden, is daarmee alleen onduidelijker geworden. Bovendien, in een wereld waarin steeds meer mensen naar andere landen uitwijken en de verschillende volkeren steeds meer vermengen, valt te betwijfelen of het volk als natie nog wel het goede vertrekgegeven is om een maatschappij uit te bouwen.

De Partij van de Arbeid vervolgt wijst op de verantwoordelijkheid die het Westen zelf in de hele zaak heeft. Veel mensen zijn op de vlucht wegens oorlog en honger in de Derde Wereld, maar die ellende wordt volgens de PvdA veroorzaakt door de politiek die het Westen altijd al tegenover het Zuiden gevoerd heeft. Wanneer er vroeger een mannetje gedropt werd door de Westerse regeringen om in een Derde-Wereldland de touwtjes in handen te houden, is men daar tegenwoordig van afgestapt en opteert men voor een openlijke militaire tussenkomst, aldus de PvdA. De interventie in Somalië bijvoorbeeld heeft duidelijk aangetoond dat er van humanitaire intenties niet veel in huis gekomen is. Dat heeft de scheefgetrokken Noord-Zuid-verhouding alleen maar verergerd en evenredig ook het aantal vluchtelingen.

Papier

Ook pleit de PvdA voor het volledig openstellen van de grenzen. De redenering die daarachter steekt, is dat het Westen het recht niet heeft de rijkdom die het ten koste van de Derde Wereld opgestapeld heeft, alleen voor zichzelf te houden. Bovendien is het niet zo dat Europa dan overspoeld zal worden door vluchtelingen, zegt de PvdA. Een vluchteling in de Derde Wereld is niet op de hoogte van de politieke situatie bij ons en velen geloven nu al dat hier de grenzen open staan. De enige reden die hen er, volgens de PvdA, van weerhoudt naar hier te komen, is de onmogelijkheid om de reis te maken of te betalen.

Serge Franchoo

In Leuven zijn er heel wat organisaties en komitees actief op het vlak van de vluchtelingenproblematiek. De betoging van woensdag wordt op stapel gezet door het voor de gelegenheid opgerichte Aktiekomitee tegen Uitwijzingen. Maar halen dergelijke akties meer uit dan enkel oplossingen op korte termijn voor een paar vluchtelingen?

Het Aktiekomitee tegen Uitwijzingen is ontstaan door de bundeling van een aantal losstaande initiatieven rond het Palestijns gezin van Lina en Ghassan, de Nepalese familie van Indra en Bal Kumari, en de Koerdische vluchtelingen Gülseren Dagdeviren. In de geest van een aantal akties van de voorbije jaren in Leuven voor met uitwijzing bedreigde vluchtelingen, werd ook deze keer het voorstel geopperd om een betoging te organiseren.

Het idee dat aan de grondslag ligt van het Aktiekomitee tegen Uitwijzingen, is dat het enkel mogelijk zal zijn om vluchtelingen hier te houden wanneer er een beweging bestaat van mensen die de betrokken vluchtelingen steunen. Daarom wordt sterk de nadruk gelegd op de noodzaak om informatie te verstrekken aan het bredere publiek. Enkel wanneer de mensen weten wat er gaande is, zullen zij het ook voor vluchtelingen opnemen, zo luidt de redenering. De petitie die door het komitee opgestart is, kadert volledig binnen deze manier van werken. De betoging is er het logische gevolg van.

DOSSIER

vluchtelingen beleid

Aktiekomitees in Leuven

De weerslag van de verrechtsing

Naast het Aktiekomitee bestaan er echter nog heel wat andere organisaties in het Leuvense die het voor vluchtelingen opnemen. Doorgaans is er tussen de meeste komitees wel een vrij nauwe samenwerking. Zo is er Tint, het Trefpunt Integratie. Tint heeft eigenlijk een bredere werking naar migranten — het trefpunt staat bijvoorbeeld in voor lessen Nederlands — maar zet zich ook in voor vluchtelingen. Het komitee Gastvrij Leuven (zie kader) houdt zich bezig met akties tegen de weigering van het Leuvense OCMW om nog langer steun aan vluchtelingen uit te betalen.

De vereniging Open Grenzen, de naam zegt het zelf, pleit voor de radikale en volledige openstelling van de grenzen. Hun voornaamste stelling komt erop neer dat niet Eu-

ropa overspoeld wordt door vluchtelingen, maar dat er veel meer rondwanden in de Derde Wereld zelf. Het overgrote deel van de vluchtelingen uit Rwanda bijvoorbeeld is inderdaad niet naar Europa gekomen, maar zit nu nog altijd opgesloten in kampen in de buurlanden. Die buurlanden hebben met een veel groter vluchtelingenprobleem af te rekenen dan het Westen.

Die verschillende verenigingen proberen met alle mogelijke middelen druk uit te oefenen op de politieke partijen. Binnen de hele resem argumenten en redeneringen van de partijen (zie elders op deze pagina) proberen de verschillende aktiekomitees voor vluchtelingen hun stem te laten horen. De akties die dergelijke organisaties voeren, hebben evenwel het grote nadeel dat ze vrijwel uitsluitend

(foto Hielke Grootendorst)

Tiensestraat 118
3000 Leuven
tel.: 016 - 23.70.30
fax: 016 - 23.34.31

Het "groene" copy-center van Leuven. Gerecycleerd en 100% chloorvrij papier
Thesissen - Cursussen - Folders
Formaat A5 tot A2
ALLE Inbindingen, Plasticifiëren tot A3
Snel - verzorgd - volledig afgewerkt
CANON Kleurkopie 50 Fr. en minder.
van 9 u. tot 22 u. doorlopend.
zat. 10 u. tot 17 u.

advertentie

Terug van weggeweest

Ster pakt de draad weer op

Sinds kort telt Leuven een progressieve vereniging meer. Of misschien is dat verkeerd gezegd. Studenten tegen Racisme, kortweg Ster, werd al in 1989 opgericht, maar stierf vorig academiejahr een stille dood. Dit jaar is er een groep entoesiastelingen die Ster opnieuw wil opstarten. Een lovenswaardig initiatief.

Voor een beetje gestructureerd anti-racisme is in België ironisch genoeg eerst een overwinning van extreemrechts nodig. Zo werd in het voorjaar van 1988, direct na de verkiezingen van december 1987, in Antwerpen Scholen zonder Racisme opgericht. Die vereniging trok met een petitie langs lagere en middelbare scholen en probeerde daar 60 procent van zowel de leerlingen als het personeel ertoe te brengen zich te verbinden tot het bannen van elke vorm van racisme binnen de schoolmuren. Elke school die dit kromme haalde, kon zich 'School zonder Racisme' noemen.

Het succes van de actie inspireerde studenten van de Universitaire Faculteiten Sint Ignatius Antwerpen (UFSIA). Deze studenten wilden een soortgelijk initiatief opstarten, maar nu meer gericht naar de universiteiten en de hogescholen in heel Vlaanderen. Dat leidde in 1989 tot de oprichting van de nationale koepel van Studenten tegen Racisme.

In Leuven was er op dat moment binnen Sociale Raad een werkgroep die zich expliciet met anti-racisme bezig hield. Deze werkgroep sprong op de trein van Ster-nationaal, en Ster-Leuven was geboren. Het secretariaat van Ster-nationaal werd ook in de gebouwen van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko), in de 's Meierstraat 5 gevestigd. Toch heeft Ster zich vanaf toen onafhankelijk van Sociale Raad opgesteld. Ze bleef echter wel bij Loko betrokken omdat de aldaar bestaande structuren de makkelijkste weg waren naar de kringen, en dus naar de studenten. Het is nooit de bedoeling van Ster geweest om pasklare oplossingen te bieden tegen racisme. In de eerste plaats wou ze een algemene anti-racistische houding propageren aan de universiteit.

Mager

Ster's eerste actie was onmiddellijk geïnspireerd op het voorbeeld van Scholen zonder Racisme. Ze trok met een petitie tegen racisme langs 24 kringen. Elke fakulteit waar 60 procent van de studenten en docenten deze petitie ondertekende, kon zich 'Fakulteit zonder Racisme' noemen. De resultaten lagen enorm uiteen. Op de fakulteit Godsdienstwetenschappen ondertekenden maar liefst 91 procent van de studenten de petitie, terwijl Economie en Lichamelijke Op-

voeding niet eens aan 1 procent raakten. Uiteindelijk haalden slechts zes fakulteiten de gestelde norm. Dat slechte resultaat was in de eerste plaats te wijten aan de onwil van sommige kringmedewerkers, aan wie gevraagd was de petitie te verspreiden op hun fakulteit. Hiermee was dan ook de bestaansreden van Ster aan de KU Leuven bevestigd.

Toch bleven het merendeel van haar volgende activiteiten eerder kleinschalig. Ster organiseerde filmavonden, debatten, een bezoek aan het Klein Kasteeltje en enkele fuiven. Bij al deze activiteiten stonden anti-racisme en het geloof in de multiculturele samenleving centraal. Inhoudelijk waren de meeste van deze activiteiten wel sterk, maar de belangstelling van derden was gering.

Een kleine heropleving kwam er na de parlementsverkiezingen van 1991. De schok van de doorbraak van het Vlaams Blok zorgde voor een kortstondige frontvorming van anti-racistische verenigingen. In Leuven werd het Anti-Racistisch Forum (ARF) opgericht dat binnen een week driehonderd mensen op de been kreeg om te betogen voor integratie en verdraagzaamheid. Ook Ster stapte mee op, en kreeg op de daaropvolgende vergadering meer sympathisanten op bezoek dan ze ooit had gehad.

Ook Ster-Gent herleefde in de maand na de verkiezingsuitslag. Die heropleving was maar van korte duur. Er werd nog een betoging georganiseerd als aanloop naar de nationale Hand-in-Handbetoging op 22 maart 1992, maar daarna nam de belangstelling voor het anti-racisme weer af. Het ARF was maar een kort leven beschoren. Door meningsverschillen die eigenlijk van sekundair belang waren, lukte het niet een duurzame samenwerking tussen verschillende progressieve verenigingen in Leuven te bekomen. Ster besloot het academiejahr met een bezoek aan het centrum voor migrantenwerking Foyer in Molenbeek.

Driehoek

Pas in januari 1993 werkte Ster zich weer goed in de kijker. Naar aanleiding van de Anne Frank-tentoonstelling organiseerde zij een 'Dag voor Verdraagzaamheid' op het Ladeuzeplein. Vanaf tien uur 's morgens tot twaalf uur 's nachts losten verschillende kringen en verenigingen elkaar af om steeds een uur lang iets te pre-

OCMW negeert de wetgeving

Over de werking van het Leuvense OCMW valt wel het een en ander te zeggen. Volgens cijfers van het comité Gastvrij Leuven zouden er in Leuven op 30 september van dit jaar 625 vluchtelingen bekend zijn. Daarvan krijgen er slechts 168 steun van het OCMW, namelijk zo'n kleine 13.000 frank. Dat ligt ver onder het bestaansminimum van 19.000 frank. De andere 457 krijgen gewoon niets. Het is dan ook niet verwonderlijk dat sommigen onder hen hun toevlucht moeten zoeken tot diefstal en andere vormen van criminaliteit.

De redenen die het OCMW aangeeft om slechts zo weinig mensen te steunen, worden alle weerlegd door het comité Gastvrij Leuven. Zo zegt het OCMW dat het niet bevoegd is om sociale hulp te verlenen, aangezien het gaat om asielzoekers. De voorwaarden voor steunverlening behelzen echter alleen hulpbehoefte en het verblijven op het grondgebied van de gemeente. Het OCMW beweert ook niet in de mogelijkheid te zijn om sociale hulp te bieden omdat het aantal hulpaanvragen te snel stijgt. Enerzijds is dit argument niet relevant, omdat het OCMW simpelweg wettelijk verplicht is alle aanvragen te behandelen. Maar anderzijds is het ook normaal dat een stad als Leuven meer vluchtelingen aantrekt omdat er door de universiteit een grotere

internationale gemeenschap bestaat. Daarnaast zijn er in Leuven ook makkelijker kamers te vinden.

In haar verdediging grijpt het OCMW steeds terug naar het fameuze spreidingsplan van 1987, dat het aantal vluchtelingen voor Leuven bepaalt op 85. Dat spreidingsplan is echter nog steeds niet in werking. Gastvrij Leuven stelt bovendien dat de vrije vestiging van Belgen, migranten en vluchtelingen een mensenrecht is.

Tegen de gang van zaken zijn al herhaaldelijk rechtszaken ingespannen die door Gastvrij Leuven ondersteund worden. Keer op keer wordt het OCMW in het ongelijk gesteld en veroordeeld.

Nochtans blijft het OCMW halstarrig weigeren om te betalen en wordt er steeds hoger beroep aangetekend. Ondertussen is er al sprake van om beslag te leggen op die goederen van het OCMW die niet nodig zijn voor de openbare dienstverlening. Er zijn klachten neergelegd tegen het samenspannen van ambtenaren tegen de wetten.

Het OCMW blijft er echter op spekuleren dat de vluchtelingen in kwestie al lang het land uitgezet zijn voor de beroepsprocedure afgelopen is. Aangezien er momenteel niet minder dan 75 zaken tegen het OCMW lopen, schat Gastvrij Leuven de onkosten die het OCMW moet betalen aan advocaten op ongeveer 7,5 miljoen. Daarmee zou al een deel van de asielzoekers betaald kunnen worden. De OCMW-begroting van 1994 voorzorg nochtans in een daling van de steun aan vluchtelingen van 120 naar 90 miljoen. Maar daarnaast rekende men op een verdubbeling van de gerechtsonkosten. Het argument van het OCMW dat het opvangen van vluchtelingen teveel geld kost is dan ook bijzonder grappig.

DOSSIER

vluchtelingen beleid

(st)

senteren rond het thema verdraagzaamheid. Vooral de anarchistische vereniging Pino en de Agalev-studenten haalden alle kranten door het uitdelen van gele sterren en roze driehoeken die verwezen naar de manier waarop joden en homo's 'gebrandmerkt' werden door het nazi-regime.

Maar ook nu was het succes kortstondig. Op de activiteiten later in het jaar was er wederom een zeer geringe toeloop. Enkel de multiculturele fuif kon zoals vanouds rekenen op voldoende bezoekers.

Het belangrijkste probleem van Ster was een chronisch gebrek aan actieve medewerkers. Daarnaast was er ook nog de huisvesting. Om een eigen lokaal te kunnen hebben, was Ster aan het eind van academiejahr '91-'92 verhuisd naar het centrum Mala Ibrahim aan het Damiaanplein. De huur van het lokaal begon echter financieel te zwaar door te wegen en er moest dus uitgekeken worden naar een andere locatie. In oktober '93 werd daarom besloten dat Ster zich zou aansluiten bij het groene jongeren netwerk Genoeg in de Vlaamingenstraat. Dit zou ook meteen een oplossing kunnen betekenen voor het medewerkersprobleem, aangezien er binnen Genoeg veel geïnteresseerden zaten. In de praktijk bleek dat echter niet te werken, en na een paar kleine activiteiten hield Ster ermee op. De Ster-afdelingen in Gent en Antwerpen waren er overigens al eerder

mee gestopt, eveneens door een gebrek aan actieve medewerkers.

Dit jaar is er terug hoop. Saida Chair en Ellen Van Hoof, twee studenten van Milleuraad hebben het initiatief genomen om Ster terug op te starten. Ster blijft als zelfstandige vereniging verbonden met Genoeg, maar het adres is verplaatst naar de 's Meiersstraat 5, het adres van Loko. De nieuwe ploeg brengt ook nieuwe ideeën binnen bij Ster. Zo streeft het herboren Ster niet alleen naar een multiculturele, maar ook naar een ecologische samenleving. Op zichzelf is deze combinatie wel aannemelijk, maar het zal de samenwerking met andere verenigingen niet vergemakkelijken. Het progressieve milieu in Leuven is altijd al verdeeld geweest, en door de verbinding met Genoeg is

de kans groot dat Ster ook in het onnodige gekibbel terecht komt. Het is te hopen dat het nieuwe Ster erin slaagt meer naar buiten te komen dan vroeger het geval was. Een vereniging van al overtuigde anti-racisten die geregeld bij elkaar komt om over anti-racisme te praten heeft op zich namelijk weinig zin.

Karel De Weerd

De eerste activiteit van Ster is een Afrikaanse avond, die doorgaat op donderdag 8 december in Pangaea. Om 18.30 u is er een Afrikaans buffet, om 20.00 u wordt er op Afrikaanse muziek gedanst, om 21.00 u komen er migranten praten over hun ervaringen in België, en om 22.00 u is er een optreden met Berberse muziek. Toegang is 150 fr met buffet, en 50 fr zonder.

Organisatie door de Vlaamse Technische Kring vzw

De computerbeurs met studentenprijzen
WOENSDAG 7 en DONDERDAG 8 DECEMBER
13.00 tot 19.00 uur in het Atrium van de
GENERALE BANK, Vital Decosterstraat 44

TOEGANG GRATIS

Fietsen kunnen in de ondergrondse parking in de St.-Maartenstraat geplaatst worden.

't Is er de tijd voor, natuurlijk.

(foto Ilke Christiaens)

'Sir Drone' en 'Rock my Religion' in het Stuc

Religieuze posers

Het Stuc vertoont deze week twee video's van de 'Kelley Family'. Kelley is één van de artiesten die in het Amerika van de jaren tachtig rond de hardcorepunk- en rockscene te situeren zijn. De uitwassen van de konsumptie maatschappij, van de Vietnamoorlog en de moorden van Charles Manson brengen een Amerikaanse versie van het Europese existentialisme van na de tweede Wereldoorlog voort. Zwartgallige twijfels, zinloos geweld en rockmuziek tekenen een nieuwe generatie.

'Sir Drone' gaat over twee jongens, Dwayne en Jinx, die een punkband oprichten. Wanneer ze op hun gitaar te keer gaan, vergeten ze zelfs elkaar. Ondanks hun meningverschillen over het lange haar en de gitaarkunst van Jinx, delen ze hun afkeer van hippies en vooral het verlangen in een punkgroep te spelen. Een aparte versie van 'the American dream': "I can't believe it, I'M IN A BAND!"

Tussen sigaretten en matrassen gaan ze op zoek naar een passende naam voor hun groep. 'Summer Picknick Nightmare' en 'The Consumers' worden geopperd. Op een dag duikt een zanger op. Een jongetje dat er prat op gaat zelfs zichzelf niet te kennen. Het enige punkachtige aan het drietal zijn waarschijnlijk hun kousen. Ze zijn in ieder geval 'posers', zoals ze dat zelf noemen. Wanneer Dwayne ermee dreigt een radio uit het roam te keilen, moet hij toegeven dat hij niet durft. Ook Jinx worstelt met zijn imago. Zijn lang haar en surfboard (met swastika) zijn het onderwerp van voortdurende discussies tussen de groepsleden. "Ik ben niet de enige punk die surft", verdedigt hij zich. Als hij een vriendinnetje heeft, bekent hij Dwayne dat hij nog maagd is. "Where do you put your knees?" vraagt hij hem. Wanneer Jinx uiteindelijk in een zatte bui zijn haar afknipt, is de ontknoping van het verhaal nabij.

'Rock my religion' is een beeldkolage die het verband tussen rock en religie als ontsnappingsoorden voor deze kapitalistische wereld onderzoekt. Vertrekpunt zijn de Shakers, een parodie op de Quakers, een religieuze gemeenschap die vanuit Engeland in de achttiende eeuw in Amerika belandde. De Shakers hangen een geloof aan waarin het zondebesef

centraal staat. Discipline, onthouding en soberheid kunnen volgens hen een soort pre-industriële utopische maatschappij creëren. Via dans en zang willen ze de duivel ontmoeten om zo van hun zonden verlost te worden. Beelden van die ekstatische, bijbelse teksten reciterende mensen worden afgewisseld met fragmenten van gewelddadige rockoptredens. De histerie van de tienermassa doet inderdaad bijna religieus aan.

Toch is de overgang via de Shakers naar Jerry Lee Lewis nogal onduidelijk. Dat de teksten die op het scherm verschijnen, ook voorgelezen worden,

maar niet altijd simultaan, werkt verward.

Gillende meisjes, Elvis met waterogen en tienerseks als redding voor de Amerikaanse consumptie maatschappij? Via James Dean wordt gepoogd het verband te leggen tussen de werk-etiek van het kapitalisme en de A-bom. Jim Morrison en Bob Dylan worden ook bovengehaald. "Indian, indian, what did you die for? Nothing at all".

Verschillende interessante insinuaties worden niet verder uitgewerkt. De Oedipustematiek en de kastratie-angst bij rocksterren bijvoorbeeld. Of de seksuele verlangens van het publiek tegenover de rocksterren. De video eindigt bij Patti Smith, die het gewelddadige van de punk als katarsis-functie illustreert. Rock is geweld, seks en redding. Rock is kunst.

Barbara Van Hoestenberge
'Sir Drone' van Pettibon en 'Rock my religion' van Dan Graham worden vertoond op donderdag 8 december om 20.00 u in het Stuc, kaarten 100/150.

't Schild ...
van Loven
Studentencafe Oude Markt 4

Vraag onze speciale voorwaarden voor

SPAGHETTI-AVONDEN en VATEN

Tot 24 DECEMBER

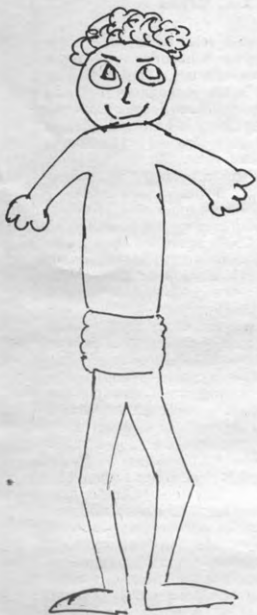
PINT, COLA & SPA

aan 35 BF

Iedere DONDERDAG D.J.
vanaf 22 UUR

Veto
zoekt kartoenisten

's Meiersstraat 5

Geef
CULTUUR
CADEAU

Acco selecteerde
voor U honderden
culturele cadeaus

acco

ACCO
Tienestraat 134
3000 Leuven
Tel.: 016/29.11.00
Fax: 016/20.73.89

De juridische procedure die in gang gezet wordt wanneer een vluchteling ons land binnenkomt, is niet bepaald rechtlijnig of eenvoudig. Wij waren nieuwsgierig en legden ons oor te luister bij een advocaat. Die wist ons te vertellen dat de afstand tussen wet en praktijk vaak zo groot is dat de betrokken ministeries er alle belang bij hebben het potje zoveel mogelijk gedekt te houden. De advocaat die ons te woord stond, wou liever niet in de belangstelling staan en verkoos daarom anoniem te blijven. Wij vroegen hoe de erkenningsprocedure in elkaar steekt.

«In het beste geval komt de vluchteling het land binnen met papieren, bijvoorbeeld een toeristenvisum of een verblijfsvergunning voor drie maanden. Dat zijn wel grote uitzonderingen. Daarna moet hij zich vluchteling verklaren bij het ministerie van Binnenlandse Zaken, waar het vaak al mis loopt. De meeste vluchtelingen weten immers niet wat er daar van hen verwacht wordt. Ze weten niet wat ze moeten zeggen en zijn zo onthutst dat ze niet in staat zijn om een verklaring af te leggen. Sommigen van hen komen zelfs in België aan met een hersenschudding.»

«De asielaanvragen worden dan ook bijna altijd afgewezen. Ik heb er nog geen enkele gezien die onmiddellijk ontvankelijk verklaard is. Meestal stelt men dat hun verklaring "te vaag", "niet gepreciseerd genoeg", of "te onduidelijk" is. Ik heb het zelfs ooit meegemaakt dat de verklaring te twijfelachtig bevonden werd omdat de vluchteling te lang moest nadenken over een datum. Op Vreemdelingenzaken zoekt men echt redenen om vluchtelingen te kunnen afwijzen.»

«De asielaanvraag wordt bijgevolg bijna altijd onontvankelijk verklaard door de Dienst voor Vreemdelingenzaken van het Ministerie van Binnenlandse Zaken. De vluchtelingen krijgen meestal maar tien minuten de tijd om hun verhaal te doen, zonder advocaat, want die mag er niet bij zijn. Ze hebben in het merendeel van de gevallen trouwens ook nog geen advocaat gezien. Dat komt omdat de asielaanvraag geen juridische maar een administratieve procedure is. De rechten van de verdediging spelen daarbij volgens het ministerie geen rol. De vluchtelingen zelf hebben ook nog niet de mogelijkheid gehad om een advocaat te contacteren. Ze weten dikwijls niet eens in welk land ze zijn.»

Veto: Diegenen die geen papieren bezitten, kunnen het dan alleen nog maar erger hebben.

«Voor diegenen die zonder papieren toekomen is het inderdaad veel erger. Tegenwoordig is het zo dat zij naar de transitzone in Melsbroek of in Steenokkerzeel gebracht worden. Dat is om te beginnen al moeilijk te verantwoorden. Het is daar precies een concentratiekamp. Het personeel is er vriendelijk en enorm gediensig, maar het principe dat die vluchtelingen daar moeten opgesloten zitten achter hekken, vind ik verkeerd.»

«De vluchtelingen zonder papieren leggen naargelang van de omstandigheden — er moet bijvoorbeeld een tolk gezocht worden — een verklaring af in de transitzone of aan de grenspolitie. Soms zit de vluchteling wel een week in de transitzone vooraleer hij zijn verklaring mag afleggen. Wanneer de asielzoeker geen advocaat heeft, krijgt hij er een van de staat toegewezen.»

Gefoefel

Veto: Schept het vinden van een geschikte tolk geen problemen?

«In sommige landen zijn er zoveel verschillende talen dat het voor de tolk enorm moeilijk is om korrekt te vertalen. Was de vluchteling 'medewerker' of 'lid' van een organisatie, of 'sympatisant'. Soms geeft men geen tolk, als men weet dat ook het Engels of Frans de voertaal is in een bepaald land. Ik heb het ook eens meegemaakt dat iemand van Togo meerdere keren is moeten teruggaan, omdat ze niet vonden welke tolk hij nodig had. Hij sprak geen woord Engels of Frans en we hebben echt moeten raden welke tolk hij nodig had. Uiteindelijk hebben we het toch gevonden.»

Veto: We hebben het voorbeeld gehoord van een tolk die opzettelijk verkeerd vertaalde. Kan dat wel?
«Ik heb nog gehoord dat er met tolken gefoefeld werd, maar dat kun je niet bewijzen. Bovendien is het dikwijls onmogelijk om juist te vertalen wegens de grote taalverschillen in een land. Maar daar komt nog iets anders bij. Wanneer de vluchteling in beroep verhoord wordt door het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen, is er doorgaans een andere tolk en krijg je dan ook een andere vertaling. Dan oordeelt men of er een tegenstrijdigheid in de verklaring zit. Als men daar vindt dat dat het geval is, wordt de aanvraag afgewezen. De enige hoop die de vluchteling dan nog rest, is naar de Raad van State stappen. Daar geraakt men door de vele afwijzingen trouwens stilaan overbelast.»

(foto Karel De Weerd)

De erkenningsprocedure voor politieke vluchtelingen "Ze werden een muur omgeleid en de Nederlanders hoorden nog twee schoten"

Veto: Maakt u zelf een onderscheid tussen economische en politieke vluchtelingen?

«In het kader van de Konventie van Genève van 1953 kun je alleen maar vluchteling zijn om religieuze of politieke redenen, of omdat je behoort tot een volk of een bepaalde sociale groep. Een burgeroorlog in een land is op zich niet voldoende. De Konventie van Genève ligt daarmee aan de basis van het onderscheid tussen de twee soorten vluchtelingen. Hoe een land uitmaakt of iemand een vluchteling is of niet, wordt in de Konventie niet gezegd. Dat bepaalt elk land afzonderlijk. Dat wil daarom niet zeggen dat ze van de Konventie mogen afwijken. Ik vind dat België de Konventie van Genève schendt door een heel aantal mensen zelfs niet in aanmerking te nemen om vluchteling te worden.»

Gemarteld

«De vluchtelingen worden telkens afgewezen op basis van formele tegenstrijdigheden of taal fouten en men houdt geen rekening met bepaalde elementen. Veel van die mensen, vooral uit West-Afrika, leven met een ander tijdsbesef dan wij. Wij zeggen bijvoorbeeld: "Vandaag is het donderdag de vijfde" maar die mensen niet. Als je die mensen vraagt welke dag het is, weten ze het niet. Hoe kun je dan van iemand verlangen dat die kan vertellen dat hij op die bepaalde dag en op dat uur opgepakt is en dat hij zoveel maanden of zoveel dagen heeft vastgezeten? En toch vragen ze het de vluchtelingen keer op keer. Dan vragen ze wanneer hij opgepakt werd. Uit paniek geeft die vluchteling een datum. En wanneer bent u dan vrijgelaten? Dan zegt hij nog een datum. Op het einde van het verhoor durven ze dan vragen hoe lang hij vastgezeten heeft. Dat klopt dan meestal niet. Er zijn zelfs vluchtelingen bij die niet kunnen tellen.»

«Een ander probleem is trouwens dat er zoveel verschillende diensten zijn, die elk met iets an-

ders belast zijn. Stel bijvoorbeeld dat er bij de Raad van State hoger beroep is aangetekend. Het gebeurt dat een bepaald bureau dit verzoek nog niet doorgekeken heeft en beslist om de vluchteling te pakken. Ofwel raakt het dossier verloren tussen twee diensten. Die wanorde is verschrikkelijk.»

Puntensysteem

Veto: In het geval van Lina en Ghassan, twee Palestijnse vluchtelingen in Leuven, hebben wij een kopie van een document van het Rode Kruis dat Ghassans gevangenschap aantoonde. Toch heeft het Commissariaat-generaal de aanvraag verworpen.
«Normaal gezien zouden heel wat dossiers ontvankelijk verklaard moeten worden. Bepaalde bewijsstukken vergen een onderzoek ten gronde om na te gaan of ze echt zijn of niet. Toch worden die zonder meer aan de kant geschoven en wordt de aanvraag onontvankelijk verklaard. In het verhoor vinden ze altijd wel iets om te pakken. De verklaring mag dan nog geloofwaardig zijn, ze vissen toch iets vinden. Bijvoorbeeld als ze vragen in welk jaar de politieke partij opgericht is, waar de vluchteling lid van was. Hoeveel mensen weten dat, ook hier in België? Ik zou het ook niet weten. Of hoeveel leden telt uw partij, of hoeveel inwoners uw dorp? Zulke dingen worden dan verwacht van ongeletterde mensen.»

«Ik heb ooit iemand gehad met bewijsmateriaal dat hij gevangen gezeten had en vervolgens werd hij was zelfs gemarteld zodat hij opgenomen moest worden in het ziekenhuis. Als argument om zijn aanvraag onontvankelijk te verklaren, werd aangevoerd dat hij niets aanbracht dat erop duidde dat hij in gevangenschap was. Dat zijn dingen die toch niet meer opgaan. Als vluchtelingen zulke stukken meebrengen, dan moet die aanvraag ontvankelijk verklaard worden.»

Veto: Hoe denkt u dat zulke mistoestanden mogelijk zijn?

«Heb je onlangs de krant niet gelezen?»

Veto: Over het puntensysteem dat is opgesteld voor de juristen van het Commissariaat-generaal?

«Ja. Dat geeft 1,2 punten per vluchteling die afgewezen wordt en 0,6 per toegelaten aanvraag.»

Veto: Maar dat is toch nog maar pas in voege gesteld?

«Het is van kwaad naar erger gegaan. Ik vind het gewoon niet meer eerlijk. Sommige juristen zijn wel nog eerlijk, maar het zijn er heel weinig. De meesten vragen geen details, houden het heel kort zodat de asielzoekers geen kans krijgen om hun situatie uit te leggen. Maar als ze er veel afwerken hebben ze ook heel veel punten.»

Veto: En als je binnen een bepaalde tijd te weinig punten haalt, word je afgedankt?

«Daar durf ik me niet over uitspreken, maar je kunt wel zo raden wat er gebeurt. Het is trou-

DOSSIER

vluchtelingen beleid

wens volledig onwettelijk. Recent is die praktijk aan het licht gekomen, maar het kan niet zijn dat het nu pas bestaat. En als de maatregel nieuw is, dan waren er vroeger zeker andere. Je gaat me niet vertellen dat die juristen zomaar uit eigen beweging zoveel mensen gaan afwijzen.»

Kontrole

Veto: Terwijl de beroepsprocedure loopt, moet de vluchteling maandelijks een stempel halen op het gemeentehuis. Het gebeurt niet zelden dat die stempels te laat komen.

«Inderdaad. We gaan die vluchtelingen dan wel niet oppakken, zeggen ze. Maar ondertussen heb ik er toch al één in de gevangenis zitten. Het probleem is dat we veel van die dingen eerst moeten kunnen bewijzen.»

«De meesten krijgen hun stempels niet meer. Ze zetten ze wel het land niet uit, maar ze geven ze geen enkel bewijs dat ze hier moeten blijven. Dus die mensen leven voortdurend in gevaar. Dat kan vervolgens weer problemen geven bij het OCMW. Het OCMW geeft geen steun meer als de vluchteling zijn stempel niet kan voorleggen.»

Veto: Er is dus sprake van onwil om die stempels te geven.

«Of een teken van machtsweelwil, zoals van "de wet leggen wij naast ons neer"».

Veto: Wellicht zit daar toch een politiek achter.
«Vreemdelingen-buitenpolitiek, dat is wel duidelijk.»

Veto: En kun je daar een naam op plakken?

«Het Ministerie van Binnenlandse Zaken. De top. En Vande Lanotte is ook niet beter dan Tobback. In het begin dacht ik dat die beter zou zijn. Als ik een herziening van een uitwijzingsbevel aanvraag, kon ik er bij Tobback alleen maar naar raden of die ontvankelijk was of niet. Bij Vande Lanotte kwam er tenminste een bevestiging dat er een onderzoek was. Maar dat was alleen maar slijm, denk ik, want voor de rest is het juist hetzelfde.»

Veto: Hoeveel tijd neemt de hele procedure trouwens in beslag?

«Met die versnelde procedure zijn ze op een half jaar buiten. Of nog sneller. Vroeger was er een advies voor en een beslissing kwam. Dat advies is afgeschaf. Er zijn heel wat meer juristen aangeworven. Dus er zijn heel wat meer mensen om minder dossiers te behandelen. Daarbij komt nog dat sommige juristen bijna geen tijd meer aan de dossiers spenderen.»

Veto: Wat gebeurt er met uitgeprocedeerde vluchtelingen?

«Een derde duikt onder in de illegaliteit, een derde vlucht naar een ander land en nog een derde wordt opgepakt en teruggevoerd naar waar ze "geen gevaar lopen." Zo zijn er eens twee Ghanese uitgewezen uit Nederland. Twee Nederlanders vergezeld hen op de terugreis om hen bescherming te bieden. Wat gebeurde er? De paspoorten werden opgevoerd door de doeanen. De twee Nederlanders werd gevraagd te blijven wachten, de twee Ghanese moesten voor ekstra controle van de paspoorten meegaan. Ze werden een muur omgeleid en de Nederlanders hoorden nog twee schoten.»

Serge Franchoo
Peter Van Rompoy